

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saksnr.: 2021/4744

Fakultetsstyresak: **6**

Møte: 21. april 2021

Forberedelse budsjett og budsjettprosess for 2022

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Universitetet i Bergens reviderte strategi 2019-2022: [Kunnskap som former samfunnet. Hav, liv samfunn](#)
- Fakultetets reviderte strategi 2020-2022: [Kunnskap som former samfunnet - Natur, teknologi og bærekraft](#)

Saksfremstilling

Strategi

De overordnede føringene finnes i strategiene, og hovedsiktemålet for MN er grunnforskning og utdanning av høy kvalitet. Vi ser begge disse oppgavene som langsiktige investeringer i videreutviklingen av samfunnet, både på lokal og global skala. Fakultetet framhever UiBs klyngesatsinger som sentrale virkemidler for å nå våre strategiske mål. I alle klyngene ser vi vekst i forskning og utdanning som viktige delmål, realisert i det alt vesentlige gjennom økt eksternfinansiering og omstilling av ressurser.

Budsjettet er et viktig verktøy når strategiske planer skal omsettes til handling. Prioritering av tiltak og ressurser skaper retning. UiB-økonomien har høy grad av faste kostnader, og handlingsrommet utvikles i stor grad gjennom langsiktige vurderinger og kontinuitet i beslutninger. Det er gjennom langsiktige beslutninger handlingsrommet kan brukes strategisk.

I prioritering av de økonomiske ressursene er det viktig å sikre kvalitet i bredden av fakultetets forskning og utdanning, samtidig som det allokeres midler til strategiske satsinger. Hoveddelen av fakultetets budsjett fordeles direkte til instituttene, mens en mindre del av budsjettet blir satt av for å ivareta felles drift og gi raske investeringsmuligheter for satsinger.

Et viktig element i fakultetets budsjett for 2022 vil være videre realisering av planene rundt Nygårdshøyden sør.

Regnskapet for 2020 viste at MNs overføringer ble bortimot doblet fra 2019 til 42 MNOK. Budsjettmålet for 2021 er en overføring på 20 MNOK. Koronasituasjonen har skapt stor usikkerhet i den økonomiske situasjonen for fakultetet både i 2020 og i 2021.

Fakultetets budsjettforslag utvikles i samspill mellom fakultetet og instituttene med felles mål om å realisere strategien. For å legge et godt grunnlag gis fakultetsstyret gjennom denne saken anledning til å gi innspill til retning og prioriteringer i fakultetets budsjett for 2022.

Nærmere konkretisering av tiltak og omfang vil skje i budsjettforslaget i september og besluttes endelig i fordelingsaken i desember.

Hovedtrekkene i budsjettprosessen for 2022 planlegges som tidligere år, og tentativ tidsplan er oppsummert i tabell 1.

Tabell 1 Budsjettprosess 2022 - årshjul

	Tidspunkt/frister
Fakultetsstyret inviteres til å komme med innspill til budsjettet for 2022	21.04.21
Universitetsstyret behandler budsjett og budsjettprosess for 2022	06.05.21
Budsjetttrunskriv for 2022 sendes instituttene	medio mai 21
Budsjetttrunskriv sendes fra universitetsdirektøren til fakultetene	20.05.21
Instituttene sender budsjettforslag for 2022 til fakultetet	01.07.19
Dialog med instituttene og drøfting av prioriteringer i fakultetsledelsen	aug. 21
Prioriterte forslag til bygg, ombygging og investeringer sendes EIA	01.09.21
Budsjettforslaget oversendes universitetsdirektøren	01.09.21
Fakultetsstyret behandler fakultets budsjettforslag for 2022	15.09.21
Fakultetsledelsen har dialogmøte med universitetsledelsen	sep. 21
Finansministeren legger frem statsbudsjettet for 2022	okt. 21
Universitetsledelsen drøfter budsjettprioriteringer med fakultetene	sept./okt. 21
Universitetsstyret behandler endelig budsjettfordeling for 2022	28.10.21
Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2022	10.11.21
Fakultetsstyret behandler endelig budsjettfordeling for 2022	08.12.21
Tildelingsbrev for 2022 sendes instituttene	jan. 22

Fakultets budsjett 2022 – noen kjente faktorer og noen antagelser

Universitetsstyret har gjennom langtidsbudsjettet vedtatt et strategikutt på 1,0% og vi forventer et nasjonalt effektiviseringskutt på 0,5% for 2022.

Ofte er det litt forsinkelser i planlagte aktiviteter spesielt knyttet til egenandeler BOA og toppfinansieringer, som igjen kan medføre større overføringer samlet sett ved fakultetet. For å motvirke at overføringene blir for store, har fakultetet ofte fordelt ut flere midler til instituttene enn vi har mottatt fra UiB. I 2021 har fakultetet tildelt 9,8 MNOK mer til institutter og fellestiltak enn det som er fakultets inntekter. Dette tallet bør ikke økes ytterligere.

Resultatuttelling for 2022 baserer seg på oppnådde resultater for 2020. Basert på foreløpige beregninger forventer vi en økning i resultatuttellingen fra 2020, spesielt for studiepoengproduksjon og EU-aktivitet. Resultatene knyttet til antall uteksaminerte doktorgrader, publikasjonspoeng og forskningsmidler fra andre bidragsytere økte også i 2020, mens resultatene knyttet til forskningsmidler fra Forskningsrådet, uteksaminerte kandidater og utveksling ble noe redusert fra 2019 til 2020. De endelige uttellingene for indikatorene får vi først ved fremleggelsen av statsbudsjettet for 2022.

Det forventes at universitetsstyret også i 2022 vil omfordele flere av fakultetenes faste stipendiatstillinger til midlertidige, slik at universitetsstyret får flere rekrutteringsstillinger de kan fordele mellom fakultet og fagområder.

Universitetsstyret har også stort fokus på god utnyttelse av studieplasser. Det vil bli vurdert omfordeling mellom fakultetene dersom vi ikke fyller plassene våre. Departementet har også et stort fokus på hvordan vi fyller studieplassene våre, og UiB risikerer å ikke få tildelt midler for studieplasser som vi ikke klarer å fylle.

Prioriterte områder i budsjett 2022

Av fakultetets grunntildeling på rundt 791 MNOK utgjorde avsetningen til midlertidige strategiske tildelinger i 2021 33,4 MNOK. Denne avsetningen inkluderer forskningssatsinger, avansert vitenskapelig utstyr, egenandeler forskningsprosjekter, organisasjonsutvikling og utdanningssatsinger samt fakultetets strategiske avsetninger til satsningsområdene Marin og Klima og energiomstilling. Flere av tiltakene innenfor denne avsetningen er flerårige og binder opp budsjettet også for 2022. Det vises til vedlegg 2 for oversikt over budsjetterte strategiske avsetninger i 2021. I tillegg til dette bidrog universitetsstyret med 18,6 MNOK i midlertidige, strategiske tildelinger i 2021.

Utover de strategiske kontantavsetningene har fakultetet en pott med rekrutteringsstillinger som fordeles i hovedsak innen de strategiske satsingsområdene. En oversikt for 2021 finnes i vedlegg 3.

Sentrale områder som i 2022 vil bli prioritert for å operasjonalisere fakultetets strategi vil være knyttet til forskning, utdanning og formidling foruten arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden Sør og kjønnsbalanseprosjektet GenderAct.

Forskningssatsinger

Kvalitetshevende posisjonering og faglig omstilling

De tre siste årene er det blitt satt av en strategisk avsetning på 4 MNOK som brukes strategisk til kvalitetshevende posisjonering og faglig omstilling som bidrar til utvikling og styrking av våre fagmiljø. Det foreslås at denne potten holdes på samme nivå i 2022 og brukes som strategisk virkemiddel og posisjonering inn mot fakultetets hovedsatsingsområder. Den strategiske kontantavsetningen brukes til faglig omstilling og posisjonering til f.eks. nye sentre som SFI, sentre for fremragende forskning (SFF), sentre for fremragende utdanning (SFU), insentivmidler, brofinansiering med mer. Fakultetet har bundet opp deler av denne potten til brofinansiering av strategiske stillinger også for 2022.

Toppfinansiering

For å stimulere til eksternt finansiert aktivitet og styrke konkurranseevnen har fakultetsstyret vedtatt at en del prosjekter og større satsinger automatisk får tildelt toppfinansiering, normalt tildelt som rekrutteringsstillinger og i hovedsak stipendiatstillinger. Det legges opp til at prinsippene for toppfinansiering videreføres.

Eksternfinansiering

Fakultetet vil fokusere ytterligere på økning av eksternfinansieringen i 2022. Dette gjelder for samtlige finansieringskilder med hovedfokus på de største som er Forskningsrådet og EU.

Utdanningssatsinger og studentrekruttering

Generiske ferdigheter

Fra 2021 er det satt av midler til implementering av vedtatte tiltak innen prosjektet generiske ferdigheter, blant annet til utvikling av et innovasjonsemne for fakultetets studenter. Denne avsetningen må videreføres. I tillegg vil fakultetet støtte Matematisk institutt med ressurser som følge av at R2-kravet nå har falt bort. Dette utløser et behov for tre matematikkemner for førstesemesterstudenter der det før var to.

Praksis

Det er et mål på sikt å kunne tilby praksis for alle utdanninger, ikke bare for sivilingeniørprogrammene slik det er i dag. Fakultetet tilsetter i disse dager en arbeidslivskoordinator som skal støtte etablering av samarbeid og samhandling med eksterne

aktører, men det vil være behov for ytterligere avsetninger dersom alle studieprogram skal ha et tilbud om praksis.

Rekruttering av studenter

Det er behov for videreføring av satsingen på #RealfagUiB for å sikre høy innsats for rekruttering og omdømmebygging for å få flere og sterkere søkere.

Mentorordning

Fakultetet har etablert en mentorordning koblet på klassemottaket som fungerer svært bra. Det er fortsatt behov for videre innsats for god faglig og sosial integrering av studenter, spesielt med tanke på ettervirkningene etter koronapandemien.

Nygårdshøyden Sør

Fakultetets fagområder er viktige og relevante for et samfunn i endring og vår forskning og utdanning skal bygge opp om samfunnets behov for omstilling og kunnskap for framtiden. Til dette behøves moderniserte og hensiktsmessige arealer. Arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden Sør skal sikre at fakultetet gjennom forskning, utdanning og innovasjon fortsetter å skape kunnskap og utdanner gode kandidater innen realfagene, og gjennom det bidrar til løsninger på de store utfordringene samfunnet står overfor. Prosjektet er omfattende og komplekst og det er behov for avsetning til ansettelse av prosjektleder, frikjøp og driftsmidler, til sammen om lag 1,5 MNOK.

GenderAct

For å bedre kjønnsbalansen i fakultetets vitenskapelige stillinger har fakultetet utarbeidet en handlingsplan for bedret kjønnsbalanse som skal revideres i løpet av 2021 og har som en realisering av denne blant annet avsatt midler til kjønnsbalanseprosjektet GenderAct. Prosjektet er toårig og avsetningen videreføres for 2022.

Dekanens vurdering

Budsjettet for 2022 vil være en videreføring av vedtatte strategiske satsninger i foregående års budsjetter. Det nye som inkluderes er arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden sør og kjønnsbalanseprosjektet GenderAct. Endelig budsjett vil bli vedtatt av påtroppende fakultetsstyre som langt på vei vil være bundet av de bindinger som allerede er lagt, men som også må ha mulighet til å gjøre selvstendige vurderinger.

VEDTAK

Fakultetsstyret drøftet saken, og innspillene som kom frem i diskusjonen tas med videre i budsjettprosessen for 2022.

14.04.2021/Rigmor Geithus/Trine Gravdal Lie/Elisabeth Müller Lysebo

Helge K. Dahle
dekan

Vedlegg

1. Toppfinansiering av forskningsprosjekter og utdannings-satsinger
2. Vedtatt budsjett over strategiske avsetninger i 2021
3. Tildelte strategiske rekrutteringsstillinger i 2021

Vedlegg 1. Toppfinansiering av forskningsprosjekter og utdanningssatsinger

	UiB sentralt Toppfinansiering av forsknings- og utdanningsprosjekter	Fakultetet Toppfinansiering av forsknings- og utdanningsprosjekter ⁴
EU-forskningsprosjekter	10 % av beregnet bidrag/regnskapsført aktivitet ved UiB (Gjelder ikke utdanningsprosjekter)	
ERC (European Research Council)	25 % av beregnet bidrag/regnskapsført aktivitet	4 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat
EU-koordinatorprosjekter	Lik EU-forskningsprosjekter	4 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat
SFF (Sentre for fremragende forskning) ¹	15 % av beløp fra NFR til UiB/regnskapsført aktivitet (gjelder også når UiB er partner i SFF)	12 stipendiatårsverk, 4 postdoktorårsverk Infrastruktur (areal) etter forhandling
Utgående SFFer	20 % av NFR-bevilgning bli tildelt som varig bevilgning etter SFF-perioden. Gjelder den delen av NFR-bevilgningen som brukes ved UiB	
SFI (Sentre for forskningsrettet innovasjon) ¹	12,5 % av forskningsrådsfinansiering/regnskapsført aktivitet (gjelder også når UiB er partner i SFI)	8 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat 8 administrative årsverk Infrastruktur (areal) etter forhandling
FME (Forskningssentre for miljøvennlig energi) ¹	12,5 % av forskningsrådsfinansiering/regnskapsført aktivitet (gjelder også når UiB er partner i FME)	8 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat 8 administrative årsverk Infrastruktur (areal) etter forhandling
UiB partner i SFF, SFI, FME ¹		Stipendiatårsverk (forholdsmessig ut fra regnskapsført aktivitet ved UiB)
MSC-kandidater (Marie Curie-stillinger)	Mellomlegg mellom EU-sats og lønnsnivå for kandidater som tilsettes ved UiB (kommer i tillegg til 10 % toppfinansiering for alle EU-prosjekt)	
TMS (Trond Mohn Stiftelse) ²		4 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat
Forskerekoler ³		4 stipendiatårsverk
SFU (Sentre for fremragende utdanning)	15 % av beløp fra NOKUT til UiB/regnskapsført aktivitet (gjelder også når UiB er partner i SFU)	8 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat Infrastruktur (areal) etter forhandling
Nasjonal infrastruktur		Etter forhandling
Andre satsninger		Individuell vurdering
FRIPRO Toppforsk	Toppforsk er finansiert gjennom spleiselaget "Fellesløftet". Spleiselaget innebærer at institusjonene selv finansierer halvparten av beløpet det er søkt om fra Forskningsrådet i prosjektet som innvilges. Resten dekkes av Forskningsrådet. Hverken UiB sentralt eller fakultetet bidrar med toppfinansiering utover dette.	

¹ Antall årsverk til SFF, SFI og FME forutsetter videre finansiering fra Norges forskningsråd etter midtveisevaluering.

² Gjelder TMS starting grants

³ Gjelder forskerekoler med bevilgning fra Forskningsrådet

⁴ Stipendiatstillinger gis for 4 år, men merk at det 4. året disponeres av instituttet som undervisningsplikt

Vedlegg 2. Vedtatt budsjett over strategiske avsetninger i 2021

Finansiering	Hovedtiltak	Spesifisering	Institutt	2021
Fakultetet	Andre forskningssatsninger	Smådyrs PET/CT skanner	MN-felles	400
		Leie av kontorplass ved Forskningsparken UNIS	MN-felles	50
		Horisontforelesninger	MN-felles	150
		Kommunikasjonsrådgiver	MN-felles	812
		Norwegian Artificial Intelligence Laboratories (NORA)	II	200
		Økte kostnader llab	MN-felles	1 500
	Andre forskningssatsninger Totalt			3 112
	Avansert vitenskapelig utstyr	Egenandel infrastruktur ELIXIR II	II	1 750
		Fakultetets egenandel ELIXIR II	II	750
		e-infrastruktur	MN-felles	600
		Confocal-mikroskop - delfinansiering I	BIO	2 000
		Egenandel sentralt avsetning	MN-felles	800
		Hanskeboks	KI	800
		Vinsj	GFI	2 000
		Ny fres mekanisk verksted	IFT	797
		Oppgradering utstyr i undervisningslaboratorier	IFT	400
		Fisjonspor-datering	GEO	950
	Avansert vitenskapelig utstyr Totalt			10 847
	Egenandeler forskningsprosjekt	Egenandel NNP, 2 tekniske stillinger	KI	1 470
		Egenandel NORMAR, teknisk manager stilling	GEO	740
		Egenandel SFF Birkelandsenteret, tekn./adm. stilling	MN-felles	710
		ERC Steen Larsen	GFI	250
		IFT SFI administrativt årsverk	IFT	750
		Egenandel NNP, vitenskapelig manager stilling	KI	740
	Egenandeler forskningsprosjekt Totalt			4 660
	Organisasjonsutvikling	Lederutvikling	MN-felles	100
		Areal Nygårshøyden sør, delstilling	MN-felles	300
		Arealutvikling, engangssum	MN-felles	500
		Strategisk satsing, styrke faglig ledelse	BIO	500
		Gender Act, Kjønnsbalanse inkl. II-stilling	MN-felles	1 250
	Organisasjonsutvikling Totalt			2 650
	Utdanningsatsning	Samarbeid med PET-senteret. II-stilling	KI	100
		Utdanningsstrategiske satsinger, inkl. ped. akademi og studentrekruttering	MN-felles	1 900
		Utvikling av EVU-programmet Bio-EVU	BIO	1 000
		bioCeed, stilling	BIO	100
		KUSK, Kompetanseutvikling studiekonsulenter	MN-felles	150
		ekstraordinær semesterstart 2021	MN-felles	100
	Utdanningsatsning Totalt			3 350
	Marin	Bistilling for HI-direktør	BIO	175
		Areal Havobservasjonslab	MN-felles	720
		Drift	MN-felles	500
		II-stilling. Havets rolle i klimasystemet	GFI	200
		Brofinansiering Molekylær livsvitenskap (Hejnol)	BIO	500
		RASlab Marineholmen	MN-felles	1 000
		Adm. Stilling 40% UiB Marin	MN-felles	440
		Koordinator plast	MN-felles	250
	Marin Totalt			3 785
	Klima og energiomstilling	Bistilling for direktør Norsk Polarinstitutt	GFI	175
		Drift	MN-felles	500
	Klima og energiomstilling Totalt			675
	Posisjonering store satsinger, fagfornyelse	Karriereutvikling unge forskere	MN-felles	200
		Bærekraft inkl. plast (inkl. 3 II-stillinger)	BIO	400
		Bærekraft inkl. plast (inkl. 3 II-stillinger)	KI	200
		Bærekraft inkl. plast (inkl. 3 II-stillinger)	MN-felles	150
		Trepolsamarbeid_Senterleder 25 % 5 år	MN-felles	250
		Energiomstilling_Brofin. Hawindsenteret 2 år	GFI	670
		Energiomstilling_Brofin. Bioenergi 3 år	KI	1 000
		Bærekraftig areal_Lederstilling 50 % 3 år	MN-felles	500
		Posisjonering store satsinger, fagfornyelse, SFF posisjonering	MN-felles	500
		Videreføring Klimadynamikk	GFI	500
	Posisjonering store satsinger, fagfornyelse Totalt			4 370
Totalsum				33 449

Vedlegg 3. Tildelte strategiske rekrutteringsstillinger i 2021

Sats 2021:

1 040 400

Stipendiater

Institutt	Stipendiatstillinger "fast" i ramme	Midlertidige stipendiatårsverk 2021	Sum stipendiatårsverk 2021	Øremerket rekrutteringsbudsjett
Matematisk institutt	9,0	12,8	21,8	22 715 000
Institutt for informatikk	12,0	16,0	28,0	29 131 000
Institutt for fysikk og teknologi	7,5	15,5	23,0	23 929 000
Kjemisk institutt	8,5	12,0	20,5	21 328 000
Geofysisk institutt	4,5	16,5	21,0	21 848 000
Institutt for geovitenskap	6,0	17,5	23,5	24 449 000
Institutt for biovitenskap	23,5	12,5	36,0	37 454 000
Andre (HI Ernæring, kvalif.tiltak)	2,0	0,0	2,0	2 081 000
Ufordelt	0,0	2,3	2,3	2 393 000
Sum	73,0	105,1	178,1	185 328 000

Postdoktorer

Institutt	Postdoktorstillinger "fast" i ramme	Midlertidige postdoktorårsverk 2021	Sum postdoktorårsverk 2021	Øremerket rekrutteringsbudsjett
Matematisk institutt	0,0	0,0	0,0	0
Institutt for informatikk	2,0	1,0	3,0	3 121 000
Institutt for fysikk og teknologi	1,0	5,0	6,0	6 242 000
Kjemisk institutt	0,0	2,3	2,3	2 384 000
Geofysisk institutt	1,0	2,7	3,7	3 815 000
Institutt for geovitenskap	1,0	3,3	4,3	4 422 000
Institutt for biovitenskap	3,0	3,7	6,7	6 936 000
Andre (HI Ernæring, kvalif.tiltak)	0,0	0,0	0,0	0
Ufordelt	0,0	2,5	2,5	2 601 000
Sum	8,0	20,4	28,4	29 521 000